

HØRING - ENDRING AV FORSKRIFT OM VISSE FORURENSENDE STOFFER I NÆRINGSMIDLER (FORORDNING (EU) 2023/465)

Hovedinnhold i forskriftsutkastet

Utkastet til endringsforskrift innebærer fastsetting av nye grenseverdier for uorganisk arsen i forskrift om visse forurensende stoffer i næringsmidler.

Grenseverdiene fastsettes for å gjennomføre EU-Kommisjonens forordning (EU) 2023/465 av 3. mars 2023 som endrer forordning (EF) 1881/2006 vedrørende grenseverdier for uorganisk arsen i visse næringsmidler i norsk rett.

Bakgrunnen for forslaget

Det følger av forskrift 3. juli 2015 nr. 870 om visse forurensende stoffer i næringsmidler at forordning (EF) nr. 1881/2006 om fastsettelse av grenseverdier for visse forurensende stoffer i næringsmidler med endringsforordninger gjelder som norsk forskrift.

EU-kommisjonen vurderer løpende, bl.a. på grunnlag av EFSA's risikovurderinger, om disse grenseverdiene bør endres, både mht. stoff, nivået på grenseverdiene og hvilke næringsmidler en grenseverdi gjelder for. Norge deltar på lik linje med EUs medlemsland i utviklingen av dette regelverket.

Forslaget til denne endringsforskriften bygger på EU-Kommisjonens endringsforordning (EU) 2023/465 av 3. mars 2023 som endrer forordning (EC) 1881/2006 vedrørende grenseverdier for arsen i visse næringsmidler. Forordningen følger vedlagt høringsbrevet. Dette er på dansk da norsk oversettelse ikke foreligger pr. i dag.

Endringsforordningen er EØS-relevant, dvs. at den vil bli tatt inn i EØS-avtalen, vedlegg II kap. XII pkt. 54 zzzz. Dette innebærer at forskrift 3. juli 2015 nr. 870 om visse forurensende stoffer i næringsmidler må endres slik at endringsforordningen også blir gjeldende som norsk forskrift.

Nærmere om grenseverdiene

Arsen er et metalloid (halvmetall) som finnes naturlig i lave konsentrasjoner i bergarter, jord og grunnvann. I tillegg har menneskeskapt aktivitet også bidratt til å øke nivåene av arsen i miljøet gjennom industrielle utslipp (gruvedrift, smelting av ikke-jernholdige metaller og fossilt brensel), samt ved bruk av arsen i gjødsel, trebeskyttelsesmidler, insektmidler eller ugressmidler. Selv om eksponering via hud og inhalasjon er mulig, er mat og drikkevann de viktigste eksponeringsveiene for arsen.

Det er i dag ikke mulig å sette noen grense for et trygt inntak av arsen fra mat. EFSA har isteden identifisert en rekke referansedosenivåer, for effekter som kreft i lunger, hud og blære, samt hudlesjoner. De konkluderte med at den estimerte eksponeringen for gjennomsnitts- og høykonsumenter var innenfor de identifiserte referansedosene. Det er derfor liten eller ingen margin for eksponering, og muligheten for helserisiko kan for noen forbrukere ikke utelukkes.

EFSA har identifisert høykonsumenter av ris i Europa, for eksempel visse etniske grupper og barn under tre år, som de mest utsatte for eksponering av uorganisk arsen gjennom kosten. Ris, risbaserte produkter, korn og kornbaserte produkter som ikke inneholder ris og drikkevann, er de viktigste bidragsyterne til inntak av uorganisk arsen. EFSA har videre konkludert med at spesielle matvarer som er ment for den yngre befolkningen (f.eks. kornbasert mat for spedbarn og småbarn og kjeks, kjeks og småkaker for barn, morsmelkerstatninger, tilskuddsblandinger, matvarer for spesielle medisinske formål beregnet for spedbarn og småbarn og fruktjuice), ga et relevant bidrag til inntaket av uorganisk arsen i denne befolkningsgruppen.

Kommisjonen har nå etablert grenseverdier for uorganisk arsen i matvarer som bidrar til eksponering for arsen og senket eksisterende grenseverdier der forekomstdata ga grunnlag for det. Det er også satt en grenseverdi for totalarsen i salt, lik den som er satt av Codex Alimentarius.

Overgangsbestemmelser

Næringsmidler som er lovlig satt på markedet før ikrafttreddelsen av de nye grenseverdiene, kan forbli på markedet inntil dato for «best før» eller siste forbruksdag.

Konsekvensvurdering

De foreslåtte grenseverdiene antas ikke å innebære vesentlige administrative eller økonomiske konsekvenser for næringsutøvere eller myndigheter ut over generelle forpliktelser til farevurdering, overvåkning, analyser og kontroll basert på risiko for overskridelser.

Høringssvar

Høringssvar sendes inn via lenke på Mattilsynets nettside: [Endring av forskrift om visse forurensende stoffer i næringsmidler – grenseverdier for arsen \(mattilsynet.no\)](https://mattilsynet.no/forurensende-stoffer-i-naeringsmidler-grenseverdier-for-arsen)

Alle høringssvar vil bli offentliggjort.

Høringsfrist: 5. juni 2023

Med hilsen

Are Tømmerberg Sletta
Seksjonsleder, kjemisk mattrygghet

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

